

‘Criminelen hebben te gemakkelijk succes’

Tekst: Egbert Jonkheer
Foto's: Cumela Communicatie

GROEIEND AANTAL GPS-DIEFSTALLEN
VRAAGT OM ACTIE

GPS-diefstallen leiden al jaren tot grote schade en ergernis onder loonwerkers. Alleen al in 2019 en begin 2020 werden er meer dan 220 systemen ontvreemd. Een sluitende oplossing is er niet. Politie en ondernemers, maar ook fabrikanten zullen er nog meer aan moeten doen om criminelen de pas af te snijden.

‘ER LIGT EEN GROTE
OPDRACHT VOOR LEVERANCIERS
VAN GPS-SYSTEMEN’

Doorgeknipte kabels, kapotte ruiten en onklaar materieel. Nog los van de bijkomende schade wordt er in Nederland jaarlijks voor ongeveer 2,5 miljoen euro aan GPS-apparatuur ontvreemd. “Een groot probleem, dat nog altijd te veel bij de bedrijven zelf wordt neergelegd”, zegt Gerwin Otten, die binnen de Cumela-organisatie het onderwerp in zijn portefeuille heeft. “Bedrijven kunnen dit zelf niet oplossen. Achter slot en grendel parkeren is niet altijd mogelijk en ook het dagelijks op- en afbouwen is arbotechnisch niet veilig of kan de werking van de apparatuur verstoren. Vandaar dat we bij politie en fabrikanten dit probleem op de agenda blijven zetten. Criminelen hebben nu te gemakkelijk succes.”

Fabrikanten vertellen op hun beurt dat ze niet zo veel kunnen doen. De grote merken hebben de mogelijkheid voor het instellen van een pincode en registreren de serienummers in hun systeem. Wordt een systeem gemeld als gestolen, dan krijgt een dealer elders in de wereld daar melding van. Toch duikt er maar zelden een gestolen systeem op. Wat ermee gebeurt, is niet bekend. Otten merkt dat in sommige regio's de politie inmiddels goed weet wat er speelt in de sector, en meedenkt, maar ziet helaas nog steeds veel fout gaan als dieven in nieuwe gebieden actief worden. “Het sporenonderzoek moet echt sneller en beter. Dit gaat niet om het jatten van een paar iPads, maar om serieuze schade.”

'10.000 EURO GESTOPT IN PREVENTIE'

Ze kan zich er nog over opwinden, over het optreden van de politie na de diefstal van veertien GPS-systemen en een NIR-sensor in 2018, met een gezamenlijke waarde van ongeveer drie ton. Volgens Jeanne Hesen van loonbedrijf Maas in het Limburgse Kessel zijn ondernemers nog altijd puur op zichzelf aangewezen. "Helaas, maar waar. Het kostte moeite om een agent op locatie te krijgen voor het sporenonderzoek en ook de opsporing heeft geen prioriteit. Je hoort er nooit meer wat van. Zelfs na een tweede diefstal, uit de schuur van een klant van ons, werd geen actie ondernomen. Toen er vanuit Engeland een melding kwam dat het systeem daar was opgedoken, is er geen contact geweest tussen de Engelse en de Nederlandse politie. Wij hebben een presentatie gegeven voor Tweede Kamerleden die hier in Limburg op bezoek waren om het onderwerp op de agenda te krijgen, maar hebben nog altijd het gevoel dat de GPS-diefstallen niet belangrijk worden gevonden. Dat betekent dat de georganiseerde misdaad gewoon vrij spel heeft."

Loonbedrijf Maas doet het maximale om zijn apparatuur te beveiligen. Zo mag personeel geen machines meer mee naar huis nemen voor de nacht. Het materieel wordt op het bedrijf binnen geparkeerd en er is een hekwerk om het volledige terrein gekomen, inclusief camera's. Recent nog investeerde Maas € 10.000,- om dit compleet te maken. "En dan nog is het afwachten of het genoeg is. Je hoort ook dat ze gewoon de damwandpanelen opensnijden. Afgelopen zomer ontdekten we dat er ventilatieroosters van onze aardappelschuur waren gehaald. Binnen waren schotten aan de kant geschoven. Waarschijnlijk probeerden ze binnendoor naar onze machineloods te komen, maar werden ze gestoord en zijn ze op de vlucht geslagen. We staan als ondernemers machteloos. Dit probleem moet linksom of rechtsom worden opgelost. Politie, ga aan de slag. Diefstal mag niet lonen."

Cumela houdt een overzicht bij van de diefstallen, inclusief details over de systemen, het schadebedrag en de locatie. Deze gegevens speelt Otten door aan het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), een semi-overheidsinstantie die de landelijke politie adviseert over de aanpak. "Daar zijn we blij mee", reageert Paul van der Weiden van het CCV. "Ook op landelijk niveau worden die cijfers bijgehouden. Het onderwerp heeft wel degelijk de aandacht binnen de politie, maar we zien inderdaad ook dat er nog altijd onwetendheid voorkomt onder politiekorpsen."

TASKFORCE

De politie heeft dit jaar extra ingezet op opsporing door de landelijke Taskforce GPS-diefstallen weer te activeren. Deze fungeert als vraagbaak voor lo-

kale politiekorpsen, maar heeft ook als taak contact te leggen met getroffen bedrijven. Het opsporingsresultaat is tot nu toe bescheiden: door de centrale registratie van diefstallen en het koppelen en interpreteren van informatie (meldingen van verdachten en camerabeelden) konden er in februari twee Litouwse verdachten worden aangehouden, die konden worden gekoppeld aan een diefstal in Varsseveld. De meeste criminelen blijven echter uit het zicht van de politie.

Hoe de bendes precies zijn georganiseerd, kan de politie niet zeggen. Veel sporen gaan in de richting van Oost-Europa. Ook zijn de dieven actief in de omliggende landen, vandaar dat de politie ook samenwerkt met collega's in Frankrijk en Duitsland. Regelmatig duiken er systemen op handelsplatformen zoals eBay op. Zelfs als die herkenbaar zijn als gestolen, kan de politie daar niets mee, ook al kunnen dealers en eigenaren aantonen wie de rechtmatige eigenaar is. Vanwege privacyregels kunnen de gegevens van de aanbieders op een handelsplatform niet worden achterhaald. Alleen kopers of buitenlandse dealers die argwaan krijgen, kunnen diefstallen helpen oplossen.

REGISTREER

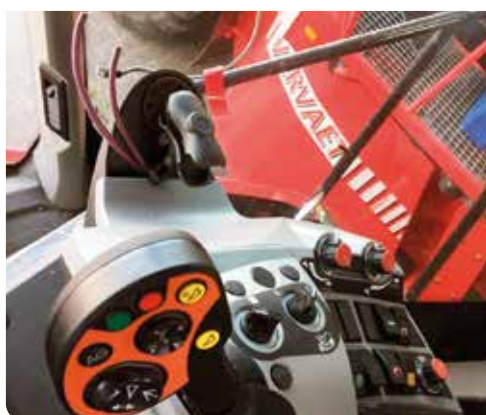
Wat kan een ondernemer zelf doen? Waar alle betrokkenen die we spraken voor dit verhaal op wijzen, is het belang van een goede registratie van de serienummers. Als er dan ergens gestolen apparatuur opduikt, bijvoorbeeld bij een buitenlandse dealer, dan moet die wel als zodanig bekend staan. Nieuwe systemen staan vaak wel geregistreerd via de verkopende dealer, maar zelf een overzicht bijhouden van alle apparatuur heeft de voorkeur. Dan is ook oudere apparatuur meteen in beeld. "Daar zijn handige apps voor (zie kader, red.)", zegt Van der Weiden. "Zorg ook voor markeringen. Dat kan met een onzichtbare lak, maar het kan ook juist opzichtig door een postcode en huisnummer te graveren. Daar hebben dieven een hekel aan. En verder: onderhoud contacten met de buurt in WhatsApp-groepen en geef verdachte situaties door aan de politie."

'EEN BORDJE 'HIER WAAKT DE HOND' HELPT WAARSCHIJNLIJK BETER DAN 'BEVEILIGD MET PINCODE'

Verder doen ondernemers er goed aan hun verzekering nog eens na te lopen. "We komen nog altijd gevallen tegen waarbij de apparatuur niet bekend is bij de verzekeraar", zegt Robert Sleutel

Niet alleen de gps apparatuur wordt tegenwoordig gestolen. Ook beeldschermen worden meegenomen. Het gevolg is dat machines opeens volledig onbruikbaar zijn.

STOP-HELING-APP

Een goede aangifte en behandeling van diefstal begint met de juiste informatie. Om problemen met de verzekering te voorkomen en de kans op succes voor criminelen te verkleinen, is het zaak om eigendommen goed te registreren. Dat kan bijvoorbeeld via de stop-heling-app, die geschikt is om de hele inventaris in te voeren, dus ook machines en kleingereedschap. In ongeveer vijf minuten per item is daarmee een compleet overzicht te maken. Ook foto's van apparatuur kun je toevoegen. Met één druk op de knop is er dan een lijst beschikbaar, waardoor de politie of verzekeraar snel te informeren is om welke spullen het gaat, inclusief alle codes. Via de app kan de gebruiker ook checken of apparatuur die wordt aangeboden is gestolen. Meer informatie is te vinden op www.stopheling.nl.

MEER INFORMATIE?

Heb je vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit artikel?

Neem dan contact op met Gerwin Otten via het e-mailadres gotten@cumela.nl.

van fabrikant Raven. “Het is uiteraard geen oplossing voor diefstal, maar het verzacht het leed wel”, zegt hij. Hetzelfde geldt voor het opslaan van AB-lijnen en perceelsdata in de cloud. Mocht er een terminal worden ontvreemd, dan zijn in elk geval de verzamelde locatiegegevens veiliggesteld.

Dan is er nog de houding van de gebruiker. Veel bedrijven pakken de beveiliging serieus aan, tot aparte brandkasten voor de opslag van de losse GPS-apparatuur aan toe. Er zijn echter ook bedrijven die het minder nauw nemen met de voorzorgsmaatregelen. “Die zullen uiteraard hun verantwoordelijkheid moeten nemen, maar daarmee zijn de problemen niet opgelost”, vindt Otten: “Er wordt ook uit afgesloten schuren gestolen en het dagelijks op- en afbouwen houdt een risico in voor de apparatuur en de veiligheid. Er zit een grens aan wat ondernemers zelf kunnen doen. Actie van politie en fabrikanten is nodig om dit probleem te tackelen.”

ENCRYPTIE

Trimble en John Deere bieden op hun nieuwste apparatuur een beveiliging met pincode aan. Bij John Deere is dat het geval op Starfire SF6000-systemen en op zijn terminals. De gebruiker kan zelf de cijfercombinatie kiezen en hoe vaak de pincode

moet worden ingegeven. Na het afbouwen en weer opbouwen moet de pincode altijd weer worden ingevoerd. “Voorals men die al eens slachtoffer zijn geweest van diefstal maken daar gebruik van”, zegt Klaas Sikkema, FarmSight-manager bij John Deere-dealer GroenNoord.

Ondanks grote stickers ‘Pin Protected’ werden er recent in Limburg echter nog enkele pinbeveiligde systemen gestolen. Raven-man Sleutel is sceptisch over het nut van de pincode. “Het is natuurlijk mooi dat er iets wordt gedaan, maar worden er geen iPhones meer gestolen nu iedereen een pincode of een duimafdruk gebruikt? Ik denk dat een bordje ‘Hier waakt de hond’ minstens zo goed werkt als een sticker ‘Dit apparaat is voorzien van een pincode.’”

Het enige waar Sleutel wat in ziet, is dat een systeem wordt gedeactiveerd zodra hij na diefstal weer online komt; een encryptie. “Je hebt dan een fabriekscode nodig om een gestolen systeem weer te kunnen opstarten. Een soortgelijk systeem bestaat al voor laptops. Dat zijn wel zaken waar in de sector naar wordt gekeken. Als alle fabrikanten dat doen, wordt het echt minder aantrekkelijk om te stelen”, aldus Sleutel. Cumela wil hier op Europees niveau op aandringen.